

RÅDETS UDTALELSE
af 14. marts 2006
om Irlands opdaterede stabilitetsprogram, 2005-2008

(2006/C 82/05)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 3,

under henvisning til Kommissionens henstilling,

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 14. marts 2006 behandlede Rådet Irlands opdaterede stabilitetsprogram, der dækker perioden 2005-2008.
- (2) Irland har oplevet en imponerende hurtig stigning i det reale BNP pr. capita og i beskæftigelsesgraden i det seneste tiår. I de senere år er den irske økonomi fortsat vokset med lige under 5 % om året, hvilket er den højeste vækstrate i euroområdet, mens beskæftigelsen stiger, og inflationen hurtigt nærmer sig gennemsnittet i eurozonen. Med hensyn til budgetudviklingen har den finanspolitiske stilling i det store og hele været sund, idet den offentlige saldo har vist overskud i de fleste af de sidste ti år, og gældskvoten er faldet betydeligt (til under 30 % af BNP i 2005).
- (3) I sin udtalelse af 17. februar 2005 godkendte Rådet den budgetstrategi, der blev fremlagt i den foregående opdatering af stabilitetsprogrammet for perioden 2004-2007. Hvad angår budgetgennemførelsen i 2005, sigtede man i den foregående opdatering mod et offentligt underskud på 0,8 % af BNP, mens man i den nye opdatering anslår et overskud på 0,3 % på trods af en nedjustering af væksten. Hovedårsagen til det langt bedre resultat i 2005, end man oprindeligt forventede, skal findes på indtægtsiden.
- (4) Programmet følger i store træk modellen og datakravene for stabilitets- og konvergensprogrammerne i den nye adfærdskodeks ⁽²⁾.
- (5) I det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for programmet, forventes væksten i det reale BNP at holde sig inden for et smalt bånd på mellem 4,5 % og 5 % i programperioden. De foreliggende oplysninger tyder på, at dette scenario er baseret på plausible vækstantagelser. Mens den øjeblikkelige situation tyder på en generelt sund økonomi med udsigt til fortsat kraftig vækst, er der visse risici forbundet med de makroøkonomiske udsigter på mellemlang sigt. De er især relateret til de globale økonomiske udsigter på grund af økonomiens åbenhed samt internt med muligheden for at kraftigt fald i det vedvarende boom i boligbyggeriet. Programmets fremskrivninger af HICP-inflationen er måske noget forsigtige.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. Ændret ved forordning (EF) nr. 1055/2005 (EUT L 174 af 7.7.2005, s. 1). De dokumenter, der refereres til i dette dokument, findes på følgende websted:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Programmet indeholder alle de obligatoriske data, som foreskrives i den nye adfærdskodeks, men nogle af de valgfrie data mangler.

- (6) Opdateringen bekræfter, at den irske regering er fast besluttet på at bevare sunde offentlige finanser. Med udgangspunkt i et overskud på 0,25 % af BNP i 2005 regner man i budgetstrategien med et offentligt underskud på 0,6 % i 2006 og på 0,8 % af BNP i de to sidste programår. Det primære overskud falder fra 1,5 % af BNP i 2005 til 0,5 % i årene 2006-2008. Indtægtskvoten er faldende, mens udgiftskvoten indledningsvis vil stige og først falde til 2005-niveauet hen imod slutningen af programperioden. Investeringernes andel af BNP ventes at stige med 0,5 procentpoint af BNP i tidsrummet 2005-2008. Ud over det uventet gode resultat i 2005 bekræfter den nye opdatering i det store og hele budgetmålene i det foregående program.
- (7) Efter den planlagte finanspolitiske ekspansion i 2006 forventes den strukturelle saldo (dvs. den konjunkturkorrigerede saldo rensset for engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger) beregnet efter den i fællesskab aftalte metode at stabiliseres omkring 0,1 % af BNP i resten af programperioden. I programmet fastsættes den mellemfristede budgetmålsætning, som defineret i stabilitets- og vækstpakten, som en offentlig budgetstilling tæt på balance i strukturelle termer. Da programmets mellemfristede budgetmålsætning er mere krævende end den laveste referenceværdi (et anslået underskud på ca. 1,25 % af BNP), skulle opfyldelsen give en sikkerhedsmargen mod et uforholdsmæssigt stort underskud. Med hensyn til, om programmet er hensigtsmæssigt, ligger dets mellemfristede målsætning inden for det bånd, der er angivet for euroområdet og ERM II-stater i stabilitets- og vækstpakten og adfærdskodeksen, og det er mere krævende end det, gældskvoten og den gennemsnitlige outputvækst på lang sigt tilsiger.
- (8) Budgetresultatet kan blive bedre end anslået i programmet, navnlig i 2006. De anslåede indtægter kunne tyde på forsigtige antagelser i programmets skattefremskrivninger, og på udgiftssiden kan kapitaludgifterne blive noget lavere end de planlagte tildelinger. Risiciene for budgetmålene i henhold til de makroøkonomiske fremskrivninger i opdateringen forekommer neutrale og er stort set i overensstemmelse med Kommissionens vurdering. Budgetfremskrivningerne kan dog være sårbare, hvis de negative makroøkonomiske risici på mellemlang sigt bliver en realitet.
- (9) På baggrund af denne risikovurdering forekommer den budgetstrategi, der er skitseret i programmet, at være tilstrækkelig til at sikre, at programmets mellemfristede budgetmålsætning opretholdes i hele programperioden. Den er også tilstrækkelig til at sikre en sikkerhedsmargen mod at overskride referenceværdien på et underskud på 3 % af BNP med normale makroøkonomiske udsving i de enkelte år.
- (10) Gældskvoten, som stadig lå lige under 100 % af BNP i begyndelsen af 1990'erne, anslås at være nået ned på 28 % af BNP i 2005, altså langt under traktatens referenceværdi på 60 % af BNP. Gældskvoten ventes i det store og hele at stabilisere sig på dette niveau i programperioden. Uden *National Pensions Reserve Funds* køb af ikke-statslige aktiver ville gældskvoten falde betydeligt gennem hele programperioden.
- (11) Hvad angår de offentlige finansers holdbarhed ser Irland ud til at stå over for en mellemhøj risiko på baggrund af de forventede budgetudgifter til en aldrende befolkning. Den nuværende sunde budgetstilling medvirker sammen med den lave gæld og kumuleringen af aktiver i National Pension Reserve Fund til delvis at udligne den betydelige stigning i de aldersrelaterede udgifter, især til pensioner, man forventer på lang sigt. Irland har desuden for nylig gennemført reformer af pensionssystemet for offentligt ansatte, og myndighederne påtænker yderligere foranstaltninger, som skal bidrage til at skabe et mere holdbart grundlag for de offentlige pensioner. Tilsagnet om gennem regelmæssige aktuariemæssige beregninger at efterprøve, om bidragssatserne er tilstrækkelige, er nyttigt. Gennemførelsen af yderligere foranstaltninger for at dæmpe budgetvirkningerne af en aldrende befolkning på lang sigt vil dog stadig være et vigtigt element i at mindske risiciene for de offentlige finansers holdbarhed.

- (12) De påtænkte foranstaltninger vedrørende de offentlige finanser er stort set i overensstemmelse med de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, der er inkluderet i de integrerede retningslinjer for perioden 2005-2008. Irland overholder sin mellemfristede budgetmålsætning, og opdateringen giver en oversigt over regeringens strukturreformprogram, som skulle bidrage til at forbedre kvaliteten af den offentlige service, gøre anvendelsen af de offentlige udgifter mere effektiv og dække den irske økonomis behov for infrastruktur.
- (13) Irlands nationale reformprogram, som blev forelagt den 28. oktober 2005 som led i den fornyede Lissabon-strategi for vækst og arbejdspladser, redegør for følgende udfordringer med betydelige implikationer for de offentlige finanser: i) fortsat at prioritere offentlige investeringer i økonomisk og social infrastruktur og andre vækstfremmende udgifter og ii) at opretholde et stabilt makroøkonomisk miljø og holdbare offentlige finanser og at sikre en moderat inflation. Budgetvirkningerne af de politiske retningslinjer, der er skitseret i det nationale reformprogram, synes at være afspejlet i budgetfremskrivningerne i stabilitetsprogrammet. De påtænkte foranstaltninger i stabilitetsprogrammet med hensyn til de offentlige finanser er forenelige med de initiativer, der indgår i det nationale reformprogram. Stabilitetsprogrammet supplerer disse foranstaltninger med forslag til ændringer i de institutionelle aspekter af de offentlige finanser, herunder nyskabelser i udarbejdelsen af budgetter og prognoser.

Rådet er af den opfattelse, at budgetstillingen er sund, og at budgetstrategien er et godt eksempel på en finanspolitik, der føres i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpakten. Rådet opfordrer Irland til fortsat at gennemføre foranstaltninger for at tage højde for budgetimplikationerne af en aldrende befolkning på lang sigt.

Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger

		2004	2005	2006	2007	2008
Realt BNP (procentvis ændring)	SP dec. 2005	4,5	4,6	4,8	5,0	4,8
	KOM nov. 2005 ⁽²⁾	4,5	4,4	4,8	5,0	ikke relevant
	SP dec. 2004	5,3	5,1	5,2	5,4	ikke relevant
HICP-inflation (%)	SP dec. 2005	2,3	2,2	2,0	2,0	1,8
	KOM nov. 2005	2,3	2,2	2,5	2,4	ikke relevant
	SP dec. 2004	2,3	2,1	2,0	1,9	ikke relevant
Outputgab (% af potentielt BNP)	SP dec. 2005 ⁽¹⁾	0,1	- 1,3	- 1,9	- 2,2	- 2,1
	KOM nov. 2005 ⁽⁶⁾	0,1	- 1,6	- 2,2	- 2,6	ikke relevant
	SP dec. 2004 ⁽¹⁾	- 1,0	- 1,8	- 2,3	- 2,0	ikke relevant
Offentlig saldo (% af BNP)	SP dec. 2005	1,4	0,3	- 0,6	- 0,8	- 0,8
	KOM nov. 2005 ⁽²⁾	1,4	- 0,4	- 0,3	- 0,1	ikke relevant
	SP dec. 2004	0,9	- 0,8	- 0,6	- 0,6	ikke relevant
Primær saldo (% af BNP)	SP dec. 2005	2,6	1,5	0,6	0,4	0,5
	KOM nov. 2005 ⁽²⁾	2,7	0,8	0,8	0,9	ikke relevant
	SP dec. 2004	2,1	0,6	0,6	0,7	ikke relevant
Konjunkturkorrigeret saldo (% af BNP)	SP dec. 2005 ⁽¹⁾	1,4	0,8	0,2	0,1	0,1
	KOM nov. 2005 ⁽²⁾	1,4	0,2	0,6	0,9	ikke relevant
	SP dec. 2004 ⁽¹⁾	1,2	- 0,2	0,1	0,0	ikke relevant

		2004	2005	2006	2007	2008
Struktursaldo ⁽³⁾ (% af BNP)	SP dec. 2005 ⁽⁴⁾	0,7	1,1	0,1	0,1	0,1
	KOM nov. 2005 ⁽²⁾ ⁽⁵⁾	0,7	0,6	0,6	0,9	ikke relevant
	SP dec. 2004	n.d.	ikke relevant	ikke relevant	ikke relevant	ikke relevant
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	SP dec. 2005	29,4	28,0	28,0	28,2	28,3
	KOM nov. 2005 ⁽²⁾	29,8	29,0	28,7	28,2	ikke relevant
	SP dec. 2004	30,5	30,1	30,1	30,0	ikke relevant

Anm.:

- ⁽¹⁾ Beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene på grundlag af oplysningerne i programmet.
- ⁽²⁾ Kommissionens efterårsprognose fra 2005 går forud for budgettet fra december 2005, som det opdaterede stabilitetsprogram er baseret på.
- ⁽³⁾ Konjunkturkorrigeret saldo (som i de foregående kolonner) uden engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.
- ⁽⁴⁾ Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger taget fra programmet (0,3 % af BNP i 2005, overskudsbeholdende). Overslag over engangsforanstaltninger i 2004 og 2006 fra det irske finansministerium: 0,7 % af BNP i 2004 og 0,1 % af BNP i 2006 (begge overskudsforøgende).
- ⁽⁵⁾ Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger taget fra Kommissionens prognose fra efteråret 2005 (0,4 % af BNP i 2005, overskudsbeholdende).
- ⁽⁶⁾ Baseret på en skønnet potentiel vækst på henholdsvis 5,8 %, 6,1 %, 5,5 % og 5,3 % i årene 2004-2007.

Kilde:

Stabilitetsprogram (SP), Kommissionens økonomiske prognose fra efteråret 2005 (KOM), beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene.